

ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה:

[לקוטי הלכות - תפילין ו, ל"ג]

... עיקר המלאכה של האדם בזה העולם הוא לברר בירורים. ועיקר כל הירורים הם על ידי בירור המחשבה; דהיינו על ידי בחינת הני"ל, על ידי ששומרין המחשבה כחוט השערה ממחשבות חוץ והרהורים, שזהו עיקר בירור כל הניצוצות הקדושות, בבחינת **כלהו במחשבה איתברירו**.

וזה בחינת **ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה**, שהם בחינת הארבעה מוחין, כמבואר בהתורה הני"ל (לקוטי תנינא ע"ב). נמצא שקורא המוח הרביעי **כל מלאכה**. כי שם עיקר המלאכה והאומנות של האדם בזה העולם. כי כלל המוחין הם שלושה, שהם **חכמה בינה דעת**. אך לפעמים נקראים ארבעה מוחין, מחמת הדעת כלול משתיים, שהם בחינת **חסדים וגבורות**.

ואלו המוחין מבוארין בפסוק הני"ל: **ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה** - שהם חכמה ובינה - **ובדעת ובכל מלאכה**, זה בחינת מוח הדעת שכלול משתיים, שזהו בחינת ובדעת שהוא בחינת החסדים שבדעת שהם בחינת דעת סתם כי הם עיקר הדעת, **ובכל מלאכה** זה בחינת המוח הרביעי שהוא מוח הגבורות שבדעת שהוא בחינת **ובכל מלאכה**, כי שם עיקר האומנות והמלאכה של כל אדם.

כי זה ידוע שעיקר אחיזת הסטרא אתרא הוא בבחינת גבורות ודינים; ועל כן, שם בבחינת מוח הגבורות, שם נאחזים המחשבות זרות של הסטרא אתרא, ששם עיקר הבירור ושם עיקר המלחמה, ועל כן נקראים **ובכל מלאכה**. כי שם עיקר המלאכה והאומנות של האדם להזהר במחשבתו, לנקותה ולטהרה מפסולת; כמו הבעל מלאכה שמזכך ומטהר את הכלי וחותך ומנסר סביב הכלי כל המותרות והפסולת, כדי להוציא כלי למעשהו; כמו כן צריכין לזכך את המחשבה ולגרש המותרות והפסולת שבמחשבה, כדי שיהיה כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה דקדושה וכו', כמו שמבקשין על זה בכמה תפלות.

וזה בחינת כל מלאכת מעשה בראשית שהיו בשישת ימי המעשה, וכן כל המלאכות שהאדם עושה בכל יום מששת ימי המעשה; כי כולם הם בחינת בירורים, לברר ניצוצות מעמקי הקליפות כידוע, ועיקר הבירור על ידי קדושת המחשבה, על ידי ששומר את המחשבה כחוט השערה. וזה עיקר מלאכתו של האדם, בחינת **ואמלא אותו וכו' ובכל מלאכה וכו'**.

וזה בחינת מה שכתוב ביוסף הצדיק כשבא לידי נסיון (בראשית ל"ט): **ויבא הביתה לעשות מלאכתו**. כי עיקר המלאכה והאומנות של האדם בזה העולם הוא לעמוד בנסיון, והעיקר בתאוה הזאת. והעיקר על ידי שמירת המחשבה כחוט השערה בכל פעם כני"ל.

ועיקר הכח להצליח במלאכתו בגשמיות ורוחניות בכל ששת ימי המעשה, צריכין לקבל משבת קודש. כי **מיניה מתברכין כל שיתא יומין**, היינו כי שבת הוא בחינת שביטה ונייחא, בחינת מנוחת המחשבה בחינת יישוב הדעת בחינת (תהלים כ"ג) **על מי מנוחות ינהלני**, בחינת הצדיק האמת הזקן שבקדושה שדעתו מיושבת תמיד, ואינו צריך עוד שום מלחמה עם המחשבות, בחינת בסבי דעתא שקיט ושכיך. ומשם צריך כל אחד להמשיך על עצמו קדושת המחשבה, לעמוד כנגד כל המחשבות רעות **בשב ואל תעשה**.

טוב להגיד ולשיר

כי מי שמסתכל על הצדיק האמת, ואפילו אם אינו זוכה רק להסתכל בספריו הקדושים בעין האמת, הוא יכול להביא התבוננות אמתי בלב, להמשיך על עצמו קדושת המחשבה על ידי עצותיו הקדושים - שיזהר לקיימם באמת ובפשיטות - עד שיזכה לבחינת קבלת התורה בשבועות, שהוא להמשיך ביאורי התורה, שעל ידי זה יזכה לבחינת תחית המתים בחייו, וכני"ל.

סיפור

(מספר שבחי הר"ן - רמ"א)

אמר [רבינו הקדוש]: **כל מי שיש לו כבוד ועשירות יותר, הכבוד רחוק ממנו ביותר**.

כי כשאחד יש לו מעט מעות, הוא יכול להחזיק המעות אצלו סמוך לבשרו, אבל כשיש לו הרבה מעות, המעות שלו מונח בתיבה. נמצא שהכבוד - שהוא העשירות - רחוק ממנו ביותר.

וכן כשיש לו עוד יותר עשירות, אזי מעותיו וסחורתיו מונחים בחנות וכיוצא, ורחוק ממנו עוד יותר; וכשיש לו עוד יותר ויותר עשירות, אזי הונו ועשירות שלו מונח במקומות ועיירים אחרים, רחוק עוד יותר ויותר ממנו.

וכן, כל מה שיש לו כבוד ועשירות יותר, אזי הכבוד רחוק ממנו ביותר; והקיסרים והמלכים שכבודם מרובה מאד, כבודם רחוק מהם עוד יותר, כי המלך או הקיסר יושב בביתו, וכאן מזמרין ומשוררין הקאפעליע בשבילו, לעת ערב כנהוג; כי בעסקי עולם הזה, כל מה שיש לאדם כבוד ביותר, הכבוד רחוק ממנו ביותר.

אבל תורה ומעשים טובים, כל מה שיש לו יותר הם סמוכים אליו ביותר.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - שצ"ו)

באומין, דבר מענין המחלוקת שעליו, שדוברין עליו כזבים. ענה ואמר בדרך קובלנא: **ואנכי אפדס**, היינו הפסוק הנאמר בהושע ז', שקובל הנביא על ישראל שרוצה לעשות להם טובות, והם דוברים עליו כזבים, כמו שנאמר: **ואנכי אפדס והמה דברו עלי כזבים**.

אבל הוא ז"ל לא הזכיר אז כי אם שתי תיבות אלו: **ואנכי אפדס**, ואמרן בנעימה, בניגון השייך לאותו הפסוק, כמובן לבקי במקרא ופירושו.

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - קפ"ה)

זה הצדיק שאינו רוצה שום עולם הבא, רק יש לו שמחה שלמה מהמצוה בעצמה, לא די שאינו נקרא בשם לוח ומקבל, אף גם להיפך כי הוא זוכה להיות נקרא בשם מלוה, כאילו הוא מלוה ומשפיע לה' יתברך בחינת **מלוה ה' חונן דל**.

כי זה הצדיק הוא חונן דל, שעושה חסד וחנינה עם כל העולם, שהוא נקרא עני ודל עד הנה בבחינת מקבל, ועל ידי הצדיק הזה נתתקן העולם, כני"ל.

לזכות לכל הישועות

נְהַיְנוּ נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם

מחמד לבי ועיני, מר השזור וקלוע בחבלי עבותות אהבה אל הצדיק שהוא חידוש פלא נורא כזה שלא היה כמוהו ולא יהיה כמוהו, שיש לו כח בקול תורתו להפוך כל העולם מרע לטוב, להעלותם ולתקנם בתכלית השלמות, והוא עיקר החידוש והפלא של כל הבריאה ...

שיש לו כח בקול תורתו להפוך כל העולם מרע לטוב, ויתקן הכל והוא יגמור הכל כרצונו, להביא הכל אל התכלית הטוב האמתית.

עיקר התיקון לבריאת המחלוקת שיש על הצדיק האמת ואנשיו בכל דור ודור, שזה עיקר בריאת מלחמת עמלק, עיקר התיקון לזה להתנהג בתמימות ובפשיטות ובאמת, ולזעוק מאד לה' יתברך שיורהו האמת לאמתו, והחפץ באמת מוסרין לו מלאך של אמת.

עיקר מצוות נר חנוכה הוא להדליק ולהאיר אור האמת בעולם, שיזכו הכל לידע היכן האמת; ועל כן צריכין לכוון בהדלקת נר חנוכה, שנזכה על ידי זה להמשיך הארת האמת.

ונזכה להתקרב להצדיק האמת, שהוא מבחר האמת שבין הצדיקים האמיתיים המובחרים, **יחיד הדורות**, שמדליק ומאיר ומבטל כל החשכות וכל אהבות הנפולין, ומקשר לב כל נפשות ישראל לה' יתברך באור גדול בכל מיני חושך ואפילה, ומצילם משטף מים רבים שהם בריאת מימי המבול המתגברים בכל פעם להחריב את העולם, חס ושולם, שמהארה הזאת נדלק ומאיר נר חנוכה הקדוש.

ועל כן, צריכין לכוון בהדלקת נר חנוכה שנזכה על ידי זה להמשיך וכי כ"ל שהוא ראש מבחר האמת שבין הצדיקים המובחרים האמיתיים, **יחיד הדורות**.

צריך לזכור היטב היטב כל ימי חייו בכל יום ויום גודל חסדי המקום ונסים ונפלאות שעשה עמו, שהוציאו וקירבו להצדיק האמת, המודיע לו כי עדיין ה' עמו ולא יעזוב את חסדו ממנו לנצח, ואף על פי שעובר עליו מה שעובר, אף על פי כן בוודאי החסד והטובה שעשה עמו ה' יתברך בוודאי אינו לריק, חס ושולם, וסוף כל סוף יגמור ה' יתברך את שלו ויזכה לשוב למקורו להתקרב לעבודתו יתברך ולמצוא אבודתיו בשלמות, כי דבר אלקינו יקום לעולם.

עיקר הטהרה מהדמים הרעים - שהם התאוות רעות זוהמת הנחש הנאחז בנו - הוא על ידי שייסובל בזיונות ושפיכות דמים הרבה וידום וישתוק, שבביל שיזכה לתשובה ולהתקרב אל הצדיק האמת באמת, שעל ידי זה יהפוך דם לדום, על ידי שמקיים **דם לה'** וכי.

צריך כל אחד להשתדל לחפש ולבקש מאד את אבודתו, הניצוצות הקדושים שנאבדו ונדרו למקום שנאבדו ונדרו, על ידי התאוות רעות;

וה' יתברך ברחמיו מסבב סיבות בתחבולותיו, שעל ידי כח הצדיק האמת והכשרים הנלווים אליו, שבכל דור שעל ידיהם נתבררים ומצאיים בכל עת אבדות הרבה מהאבדות הנזכרות לעיל.

ה' יתברך ברחמיו נוהג בחסדו בכל דור, על ידי הצדיק האמת הגדול המובחר ואנשיו הכשרים שבכל דור, שיש לפעמים שחוטפין אנשים ומוציאים אותם ממקומות רחוקים ומלוכלכים מאד, ומתחילין ומאירין בהם אורות גדולים בהארה גדולה, לטהר אותם ולקרנם לה' יתברך, אף על פי שיש הרבה שנופלים אחר כך ממדריגתם, רחמנא לצלן, אף על פי כן הם משתדלין לקרב בכל פעם יותר, כי **אתה מרום לעולם ה' ולעולם ידך על העליונה**, עד אשר סוף כל סוף יתקן הכל בשלמות.

עיקר ביאת המשיח הוא לגלות האמת בעולם, כי עכשו האמת בגלות גדול וכל אחד אומר שאצלו האמת, ועיקר האמת יתגלה על ידי משיח.

השקר הוא סטרא דמותא ואמת הוא סמא דחיי, ועל כן בירור האמת מתוך השקר הוא בריאת תחיית המתים.

האמת הוא בריאת כסדר, היינו שאומרים הדברים כמות שהם שזה בריאת כסדר, אבל השקר הוא בריאת שלא כסדר, מאחר שמשנה הענין והסיפור מסדרו האמתי.

הסטרא אחרא מתקנאת מאד בהתפארות שה' יתברך מתפאר בנו על ידי קיום התורה והמצוות, ועל כן מתגברים בכל דור לבטל את התורה, חס ושולם, להשיחם תורתך, בכדי שעל ידי זה ממילא יתבטל ההתפארות הני"ל, רק הצדיק האמת - העוסק בכל דור לקרב את ישראל לאביהם שבשמים ולהגדיל ולהוסיף בכל פעם אור ההתפארות הזאת - הוא עומד לנגד הסטרא אחרא, להכניע אותה; ועל ידי התגלות ההתפארות, נדלקין ומאירין כל הנורות והאורות העליונים, ומשם אנו ממשיכין אור הנר של חנוכה. ומחמת שעיקר ההתפארות של ה' יתברך הוא על ידי התקרבות הרחוקים שמתחילים להתחנך בעבודת ה', על כן נקרא חנוכה דייקא מלשון חינוך.

ימי חנוכה הם ימי הודאה, בריאת שעשוע עולם הבא, ואז ממשיכין השמחה מקץ האחרון מבריאת שלמות הגאולה, שתהיה על ידי משיח צדקנו.

עיקר אור של כל האורות שבעולם נמשך מהצדיק הגדול, שהוא בריאת משיח, שהוא עוסק בכל דור להעלות נפשות ישראל מהיכלי התמורות והקליפות, שעיקר התגברותם על ידי עצבות, והצדיק הזה ממשיך השמחה ממקור השמחה גם על הנפשות החלושות והירודות ביותר, שזה בריאת הדלקת נר חנוכה למטה מעשרה טפחים.

עצות

(לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, כ"ה)

❖ על ידי ששומע חרפתו ואינו משיב, ועושה זאת מאהבה, לא בשביל להכעיס את חברו יותר על-ידי השתיקה, על ידי זה דוחה כל הקליפות הטמאות שלא יתאחוז בקדשה.

תפילה

(לקוטי תפילות א', תפילה צ"ו)

רבונו של עולם, עזרני והושיעני, שאזכה לשתוק ולדום למחרפי ולמבזי נפשי. **ולמקללי נפשי תדום**. ואהיה מן הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עושים מאהבה ושמחים ביסורים. ותזכני שלא אכוון לצערם על-ידי שתיקתי שאשתוק להם, רק כל כוונתי בשתיקתי יהיה מאהבה באמת, ותהיה בעזרי תמיד שאהיה נזהר בזהירות גדול שלא לבייש ולחרף פני חברי ולא שום אדם שבעולם, אפילו המחרפין ומביישין אותי, מכל שכן אותם שאינם מביישין אותי.

אנא ה', שמרני והצילני מעוון החמור הזה של המלבין פני חברי ברבים שאין לו חלק לעולם הבא. ושמרני והצילני בכל עת, שלא אבייש שום אדם שבעולם מגדול ועד קטן, כי כבר נלכדתי בזה כמה פעמים, בשוגג ובמזיד באונס וברצון. **אמנה אנכי חטאתי לה' אלקי ישראל**, ולכמה אנשים מישראל, אשר כולם כשרים וצדיקים כנגדי, וביישתי אותם כמה פעמים והלבנתי פניהם ברבים ושפכתי דמם כמים.

אבי שבשמים, שמרני מעתה, הצילני מעתה מעוון החמור הזה ומכל העוונות שבעולם, ועזרני וזכני לתקן כל מה שפגמתי בעוון זה, מעודי עד היום הזה, ותסבב סיבות לטובה ברחמיך, באופן שאזכה להתוועד יחד עם האנשים שבישתי אותם ולפייסם באמת, עד אשר כולם ימחלו לי במחילה גמורה באמת, ברצון טוב ובלב שלם ובנפש חפצה. ולא ישאר עלי שום שנהא וקפזא משום אדם שבעולם, ולא שום טיגא בלב.

ומעתה, תשמרני ותצילני תמיד, שלא אלבין ולא אבייש שום אדם שבעולם, אפילו ביני לבינו מכל שכן ברבים, ולא אזלול בכבוד של שום בר ישראל שבעולם, ולא אהיה בז לכל אדם, רק אזכה להכלל בכלליות ישראל עמך לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כנפשי ומאדי, בכל לבבי באמת, ולקיים מצוות **ואהבת לרעך כמוך**, באמת בשלמות כרצונך הטוב.